

Kreditforenings Statuter. at man kan faae Laan paa 600 Kr., men det faktiskke Forhold er det, at disse Smaalaan i Almindelighed ikke gives; Foreningen giver de større Laan fremsfor de smaa. Jeg behøver naturligvis ikke at omtale, hvad der allerede flere Gange er fremhævet, at den store nydste Kreditforening ikke giver Laan under 1,200 Kr. Nu maa jeg samtidigt minde om de overordentlig byrdefulde Betingelser, der kræves, for at man kan opnaa Laan. Jeg vil tage Exemplet fra den vest-føndernydste Kreditforening. Der svarer 5 pCt i Rente; saa kommer et Kurstab paa idetmindste omtrent 40 Kr., naar man tager et Laan paa 1,000 Kr.; saa skal der gives 5 pCt. 3 Indskud til Reservesonden; saa kommer Gebyrer for Panteattester, Thinglæsning og de fornødne Stempler, hvilket bliver 9 Kr. 56 D., endelig Omkostningerne ved Obligationernes Realisation og Taxationen. Naar man opgjør dette, bliver det ikke saa lidt over 100 Kr., for at man kan opnaa et Laan paa 1,000 Kr. Nu kan en saadan Kapital paa 1,000 Kr. ganste vist være overordentlig frugtbringende for et lille Jordbrug; men jeg vil dog tillige hævde — og det vil Enhver, som kender Forholdene, indrømme —, at det er saa byrdefulde Betingelser, at dette Laan vilde tyngne overordentlig paa det lille Jordbrug. Gaar man til de offentlige Midler, er det jo faktisk, at ogsaa disse ere fuldstændig lukkede for Smaalaan; man vil ikke have med disse Smaalaan at gjøre, man foretrækker de større, og der er Krav nok paa den Slags. Kommer man til Legater og Stiftelser, er Forholdet akkurat det samme: man vil paa ingen Maade kunne opnaa et saadant mindre Laan til et lille Jordbrug. Her maa jeg tillige for Sjællands Bedkommende minde om, at disse Legater og Stiftelser høre væsentligst til Nerne eller bestyres her fra Nerne, og kommer man og vil søge et saadant Laan, faar man i Almindelighed det Svar, at til Sjælland vil man ikke give Laanene, men man holder sig til Nerne, da man mener der bedre at kunne paafe Pantet og sikke sig mod Tab. Hvad nu private Laan angaar, ved Enhver, at Folk, der have Penge at ublaane, langt foretrække større Ublaan for mindre. De mindre Laan ere jo væsentlig Summer, der benyttes til Bedkommendes Drift, og man kan i Almindelighed ikke være tjent med at lade dem staa paa saa lang Opfigelse. Det erede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) omtalte i sidste Møde, at Sparekasserne her kunde udøve en overordentlig gavnlig Indsydelse. Jeg skal ikke modsigge det erede Medlem for den fjællandske Sparekasses Bedkommende. Jeg vil ogsaa tro, at den udreiter overordentlig meget Godt i denne Retning, men for Sjællands Bedkommende idetmindste ere Sparekasserne ikke i Besiddelse af tilstrækkelige Midler til at kunne give betydeligere Laan. Jeg vil derfor tro, at man ad denne Vej ikke opnaar noget Synderligt. Den

høitærede Minister udtalte i Landsathinget, efterat have mindet om, at han i Tiden mellem den foregaaende og denne Samling havde faaet saadanne faktiskke Oplysninger, at han nu vilde kunne sige, at, hvad angaar saadanne Smaalaan, er det næsten en Umulighed for Bedkommende at kunne opnaa dem. Og Ministeren udtalte, at det var saa byrdefulde Betingelser, under hvilke Bedkommende kunde faae Laan, at man knap kunde gjøre sig nogen Forestilling derom. Jeg vil adressere dette til det erede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Charling), der idetmindste tvivlede om, at der virkelig var Træng tilstede. (Ufbrydelse). Det erede Medlem er vel ikke tilstede, men han faar nok at vide, hvad jeg siger, og han kan have godt af at høre det. Man kan ikke sidde her i Kjøbenhavn og nøie kende Forholdene i det Enkelteovre i Sjælland — hvorledes det gaar med Nerne, skal jeg ikke tale om. Jeg vil derfor bede det erede Medlem om, at han, inden han tvivler om, at der er Træng tilstede, søger virkelig faktiskke Oplysninger om disse Forhold. Det erede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holstein-Holsteinborg), som ogsaa har Kjendskab til disse Ting, udtalte ogsaa, at Laanene kun kunde faas paa saa byrdefulde Betingelser, at Bedkommende ikke kunde være tjente med at modtage dem. Og saa derom vil jeg minde overfor det erede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds. Idet dette erede Medlem omtalte de Banskelligheder, der vare ved en Statsgaranti, opstillede han det Regnestykke, at vi havde af Husmænd med Jorbeieendom under 2 Strp. Hartkorn, omtrent 60,000, og ansattes hver til et Laan af 1,000 Kr., fik vi altsaa en Sum af 60 Millioner. Nu vil jeg bede det erede Medlem at mindes dette Regnestykke, naar han taler om, hvorvidt der er Træng eller ikke, thi vare Forholdene saadanne, at alle de 60,000 Husmænd, som der i dette Lovforslag er Tale om, havde Træng til Laan paa 1,000 Kr., saa at der altsaa i det Hele var en Træng tilstede til Laan paa 60 Millioner, saa vil jeg antage, at han vil indrømme, at der virkelig var Træng tilstede. Saa galt tror jeg nu ikke, det er. Var det saa galt, saa er det ubetinget klart, at de Bedkommende vilde være overordentlig uheldig stillede, ja meget nær ved at maatte lukke Butikken. Naar det erede Medlem fremdeles vilde have statistiske Oplysninger forelagte om Tilstedeværelsen af en saadan Træng, vil jeg antage, at, naar han tænker sig videre om, vil han indrømme, at saadanne statistiske Oplysninger kunne paa ingen mulig Maade gives. Det erede Medlem indrømmer ogsaa, da han kommer længere hen i sit Foredrag, at det kan nok være, at der er nogen Træng, og at Afgjørelsen af, om der er Træng, egentlig beror paa et Ejsøn. Jeg vil nu ikke tale om, at det erede Medlem ikke tager Hensyn til, hvad der siges fra denne Side af Salen; men han vil heller ikke tage Hensyn